

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Агенция „Морска администрация”

ОДОБРЯВАМ:

ЗАЛИЧЕНО НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ 59 ЗЗЛД

кдп инж. Живко Петров,

Изпълнителен директор на

ИА „Морска администрация”

22.10.2018 г., гр. София

НАЦИОНАЛЕН СТАНДАРТ

За провеждане на обучение в курс
„ШКИПЕР НА КОРАБ ЗА СПОРТ И РАЗЛЕЧЕНИЕ ДО 300 БТ”

“SKIPPER OF PLEASURE CRAFT UP TO 300 GT”

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ

РЕДОВНО

ПРОГРАМНИ ЧАСОВЕ:

Теоретична подготовка:

196

Плавателна практика:

300 (един месец)

Вътрешен изпит:

12

МИНИМАЛЕН БРОЙ КУРСИСТИ:

**НЕ ПО-МАЛКО ОТ НЕОБХОДИМИТЕ ЗА
ПРАКТИЧЕСКИ УПРАЖНЕНИЯ**

МАКСИМАЛЕН БРОЙ КУРСИСТИ:

СЪГЛАСНО НАЛИЧНАТА МАТЕРИАЛНА БАЗА

**МИНИМАЛЕН БРОЙ КУРСИСТИ В
ГРУПАТА ЗА УПРАЖНЕНИЯ**

**НЕ ПО-МАЛКО ОТ НЕОБХОДИМИТЕ ЗА
ПРАКТИЧЕСКИ УПРАЖНЕНИЯ**

**МАКСИМАЛЕН БРОЙ КУРСИСТИ В
ГРУПАТА ЗА УПРАЖНЕНИЯ**

СЪГЛАСНО НАЛИЧНАТА МАТЕРИАЛНА БАЗА

„Шкипер на кораб за спорт и развлечение до 300 БТ”	Стр. 2 от 16	Редакция първа	Дата 22.10.2018г.
--	--------------	----------------	----------------------

1. ПРЕДМЕТ НА КУРСА

Курсът е предназначен да даде необходимата теоретична подготовка и практически умения на кандидати за придобиване на правоспособност „Шкипер на кораб за спорт и развлечние до 300 БТ” за безопасното управление и експлоатация на плавателни средства до 300 БТ, използвани за спорт и развлечение в неограничен район на плаване.

Успешно завършилите този курс придобиват право за явяване на изпит пред ИА „Морска администрация” за придобиване на правоспособност „Шкипер на кораб за спорт и развлечние до 300 БТ”.

2. ЦЕЛИ

Лицата, които успешно преминат този курс, придобият знания, умения и практически опит, който да им позволи да водят самостоятелно плавателен съд за спорт и развлечие до 300 БТ в неограничен район на плаване, като осигурява безопасността на корабоплаването, живота на хората на борда, опазване на морската среда от замърсяване и имуществото на море.

Те трябва да знаят:

- да носят безопасна навигационна вахта и прилагат Международните правила за предпазване от сблъскване на море;
- да управляват и маневрират безопасно плавателния съд под платна и с механичен двигател, отчитайки техническите и експлоатационни ограничения на същия;
- да работят със средствата за комуникация на борда, включително комуникации при бедствие и аварийни ситуации;
- да предотвратяват замърсяването на морската среда при експлоатацията на плавателния съд и в аварийни ситуации;
- да работят с документацията на плавателния съд,
- да оформят отплаването и пристигане на плавателния съд;
- да боравят с нормативните актове, регулиращи безопасността на корабоплаването и опазването на морската среда от замърсяване;

да умелят:

- да управляват безопасно плавателния съд;
- да управляват и поддържат пропултивния комплекс, механизмите и устройствата и да осигуряват устойчивостта и мореходността на плавателния съд;
- да поддържат и ремонтират корпуса, палубните механизми и съоръжения, рангоут, такелаж и ветрилно стъкмяване (при наличие на такова)
- да действат адекватно при аварийни ситуации на море и да полагат ефективни грижи за лицата на борда и опазване на морската среда от замърсяване.

3. ФОРМА НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА

Теоретичното обучение се провежда присъствено в одобрени от ИА „Морска администрация” лекционни зали за теоретични занятия. Часовете посочени в тематичния план и учебната програма са учебни часове по 45 минути. Занятията се планират така, че да не надвишават 10 часа дневно. Тяхната методическа последователност и почивки се определят в разписанието на занятията в курса – Приложение № 1.

При започване на курса на курсистите се предоставят учебни помощни материали (*тематичен план, разписание на занятията, записки на курсиста*), а в Тема № 1 се разясняват предметът и целите на курса, както и мерките за безопасност по време на провеждането му. Лекторът, в зависимост от нивото на усвояване на материала от обучаемите по дадена тема, може да променя продължителността на определената лекция или практическо упражнение за сметка на лекция/практическо упражнение по същата тема.

„Шкипер на кораб за спорт и развлечение до 300 БТ”	Стр. 3 от 16	Редакция първа	Дата 22.10.2018г.
--	--------------	----------------	----------------------

Практическо обучение се провежда в морски условия на борда на одобрени от ИА „Морска администрация” моторни и ветроходни яхти от 40 БТ до 300 БТ, които са оборудвани със спасителни средства по броя на обучаемите и екипажа/инструктора, притежаващи валидно свидетелство за регистрация и контролен талон.

Курсът завършва с провеждане на теоретичен и практически изпит.

4. ВХОДНИ СТАНДАРТИ

За да бъдат допуснати за обучение в курса, лицата трябва да отговарят на следните изисквания:

- минимална възраст 18 години;
- образование – най-малко средно;
- да са здравословно годни, потвърдено с медицинско свидетелство издадено от одобрено медицинско заведение;

Преди началото на курса, представител на обучаващата институция запознава обучаемите с входните стандарти за участие в курса и извършва проверка за съответствие. Задължение на институцията е да поддържа съответната документация за провеждане на курса.

5. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ

Обучението в курса се провежда от преподаватели и/или инструктори, които:

- притежават морска правоспособност по правило II/1, II/2 или II/3 от Приложението към Конвенция STCW'78, както е изменена и плавателен стаж от поне 12 месеца, или
- притежават правоспособност „Шкипер на кораб за спорт и развлечение до 300БТ” и плавателен стаж от поне 2 години като шкипер на плавателни съдове за спорт и развлечение над 40 БТ; или
- Преподаватели по „Корабоводене” във висше или средно училище с минимум 2 години преподавателски опит.

- Обучението по теми № 3.3 и 4 от тематичния план, изложен в т.10, може да се провежда от преподаватели и/или инструктори, които притежават морска правоспособност по правило III/1, III/2 III/3 III/4 или III/5 от Приложението към Конвенция STCW'78, както е изменена и имат плавателен стаж от поне 12 месеца.

Преподавателите и инструкторите трябва да са преминали обучение по моделен курс 6.09 на Международната морска организация (ММО) и да притежават съответното свидетелство.

Преподавателите, извършващи оценка и провеждащи изпит, трябва да са преминали обучение по моделен курс 3.12 на ММО и да притежават съответното свидетелство.

6. ОЦЕНКА И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА

Оценката на знанията и уменията на обучаемите се извършва текущо, в хода на провеждането на всяко занятие, чрез дискусии и оценяване на действията при провеждане на практическите упражнения, което се документира в дневника на курса. След завършване на всяка тема се извършва тестова проверка на знанията на обучаемите, която също се документира.

В края на курса теоретичните познания на обучаемите по преминатия материал се установяват чрез писмен тест съдържащ 65 въпроса от тематичната програма – по равен брой въпроси от всяка тема. Тестът се провежда за време до 90 минути. За успешно преминал теста се счита курсист, който е дал най-малко 55 верни отговора. Тестът се изготвя най-малко в три варианта, като за всеки курс същият е различен от теста, даван на предходния курс.

За успешно преминал практическия изпит се счита обучаем, който е решил успешно по една задача от всеки тип задачи изложени в приложение № 3 и е изпълнил критериите за управление на яхта по време на плавателната практика (когато се изисква такава).

„Шкипер на кораб за спорт и развлечение до 300 БТ”	Стр. 4 от 16	Редакция първа	Дата 22.10.2018г.
--	--------------	----------------	----------------------

За успешно преминал курса се счита обучаем, който е издържал успешно теста и практическия изпит.

7. ДОКУМЕНТИРАНЕ

Преди започване на всеки курс, учебното заведение информира писмено съответната ДМА за разписанието на курса и участниците в него. При промяна в обстоятелствата на организирания курс (отпадане на участник, промяна на разписание, промяна на преподавател, зала и др.) учебното заведение трябва да информира своевременно ДМА за това. Документирането на провеждането на курса се извършва в дневник на учебното заведение, който съдържа най-малко данните в Приложение № 11 към чл. 56, ал. 1 от Наредба № 6 за компетентност на морските лица в Република България. За всеки курс се поддържа документация за входящото ниво на обучаемите (фотокопия на документи, доказващи покриването на изискванията на входните стандарти за всеки курсист). Учебното заведение трябва да извърши видеозапис на всички теоретични изпити. Цялата документация по провеждането на курса (фотокопия на документи, доказващи покриването на изискванията на входните стандарти за всеки курсист, лекции, попълнението от курсистите тестове, копие от видеозаписа* на теоретичния изпит, копие на диплома) се съхранява в продължение на 5 (пет) години от организатора на курса.

След приключване на курса, обучаващата институция представя в съответната дирекция „Морска администрация“ на електронен носител: сканирани документи (дневник на курса, протокол от изпита, решените по време на изпита тестове), копие на видеозаписа на теоретичния изпит. Два броя протоколи от изпита се представлят задължително и на хартиен носител за одобрение от директора на съответната дирекция „Морска администрация“ – по един за обучаващата институция и един за администрацията.

При работа на учебното заведение с електронния модул на обучаващи институции, провеждащи подготвителни курсове и курсове за специална и допълнителна подготовка за плаване по море, ИА „Морска администрация“ не изиска от учебното заведение документална информация, която е въведена в модула от същото.

*ЗАБЕЛЕЖКА: *Видеозаписът от изпита трябва да бъде с такова качество, че да осигурява наблюдение на всички лица полагащи изпита, за цялото време на изпита с възможност за добро разпознаване на лицата и техните действия по време на изпита.*

8. ОСВИДЕТЕЛСТВАНЕ

На лицата, успешно завършили курса, се издава удостоверение от обучаващата институция, съдържащо минимум реквизитите по приложение 2.

След кумулативно изпълнение на изискванията за придобиване на правоспособност „Шкипер на кораб за спорт и развлечение до 300БТ“ (успешно завършен курс, плувателна практика, изискуемо свидетелство за корабен радиооператор и успешно положен изпит пред ИА „Морска администрация“) от Наредба № 6 за компетентност на морските лица в Република България, лицето има право да заяви пред ИА „Морска администрация“ административна услуга за издаване на свидетелство за правоспособност.

9. ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА И УЧЕБНИ МАТЕРИАЛИ ЗА ОБУЧЕНИЕ

9.1. Теоретичните занятия се провеждат присъствено в лекционна зала с дъска за писане и демонстрационна маса. Залата трябва да е оборудвана с техника за визуализация, като се изпълнява от поне едно от следните средства: компютризирано работно място за всеки курсист, интерактивна дъска, шрайбпроектор, компютър с мултимедия или аудио-визуална техника. Залата трябва да отговаря на санитарно-хигиенните изисквания по БДС и да е освидетелствана по надлежния ред.

9.2. Практическите занятия се провеждат в същата зала или в отделна зала или на одобрен от ИА „Морска администрация“ тренажор, които трябва да осигуряват реална и/или интерактивна работа при изпълнение на упражненията.

„Шкипер на кораб за спорт и развлечение до 300 GT”	Стр. 5 от 16	Редакция първа	Дата 22.10.2018г.
--	--------------	----------------	----------------------

9.2.1 Изисквания към обзавеждането на залата за практическа работа:

9.2.1.1 маси с място за всеки обучаем;

9.2.1.2 оригинални навигационни хартиени карти на Българското Черноморско крайбрежие;

9.2.1.3 оригинални английски навигационни хартиени карти на райони без приливно-отливни явления - по 1 бр. на всеки обучаем;

9.2.1.4 оригинални английски навигационни хартиени карти на райони с приливно-отливни явления - по 1 бр. на всеки обучаем;

9.2.1.5 оригинални английски или учебни навигационни хартиени карти на стеснен в навигационно отношение район на плаване (пролив)- минимум за 2 различни района;

9.2.1.6 каталог за карти и книги (хартиен или електронен) - 1 бр.;

9.2.1.7 карти на теченията в световния океан, карти на преобладаващите ветрове в света, карти на препоръчителните пътища в световния океан – 1 комплект;

9.2.1.8 комплект от хартиени или електронни пособия за плаване, включващ по 1 бр. от всеки тип (фарова книга, радиосигнални книги, лоция, таблица за приливи и отливи и пр);

9.2.1.9 навигационни трийгълници и пергели - по 1 бр. за всеки обучаем;

9.2.1.10 термометър за въздух - 1 бр. ;

9.2.1.11 барометър – 1 бр.;

9.2.1.12 учебни навигационни таблици за всеки обучаем;

9.2.2 Нагледни хартиени и/или интерактивни методически материали:

9.2.2.1 схеми (електронни или хартиени) на: земно кълбо с основните точки, кръгове и равнини; системи за определяне посоките по кръгова, полукръгова и румбова; далечина на видимия хоризонт, обектите и светлините; плаващи навигационни знаци; зависимостите между ИК, МК, КК, ИП, КП, склонение, девиация; определяне мястото по пеленги, дистанции, пеленг и дистанция, крюйз пеленги; скала на Бофорт; вид и значение на флаговете от МСС; общо устройство на плавателен съд; сили действащи върху плавателния съд и приложни точки; спасителни средства и спускови устройства; корабни въжета и проволки, морски възли и заплетки; такелажно обзавеждане; подхождане за швартоване и отшвартоване, и заставане/снемане от котва; видове ветроходни съдове; рангоут, такелаж и ветрила с наименованията им; сили действащи върху ветроходния съд; изпълнение поворот оверщаг и фордевинд; обща схема на бензинов и дизелов стационарен двигатели и на извънбордов двигател; горивна, охлаждаща, мазителна, въздушна и пускова системи на стационарни дизелови двигатели; обща електрическа схема на плавателен съд;

9.2.2.2 схеми (електронни или хартиени) на: вертикално разпределение на температурите; строеж на атмосферата – тропосфера, тропопауза, стратосфера, стратопауза, мезосфера и термосфера; кръговрат на водата в природата; типове облаци и височина на разпространение; форми на барически релеф (циклон, антициклон, гребен, долина, седловина);разпределение налягането в/у повърхността на земята;субтропически антициклиони и пасати; мусони (зима/лято);рефракция в атмосферата;тропически циклони;

9.2.3 Видео материали, показващи устройството, обслужването и експлоатацията на:

9.2.3.1 индивидуални и колективни спасителни средства – спасителни жилетки, спасителни кръгове, хидро-термо костюми, спасителни плотове, средства за сигнализации пр. при напускане на кораба и техниките за оцеляване при аварийни ситуации;

9.2.3.2 различните видове пожарогасители: водопенни, прахови, въгледвуокисни и противопожарните системи накораба;

9.2.3.3 корабната аптека и медицинското оборудване за оказване на първа помощ и методите за комуникация с брега при медицински инцидент на борда.

9.2.4 Макети или подробни компютърни схеми на:

9.2.4.1 яхта с ветрилно стъкмяване;

„Шкипер на кораб за спорт и развлечение до 300 БТ“	Стр. 6 от 16	Редакция първа	Дата 22.10.2018г.
--	--------------	----------------	----------------------

- 9.2.4.2 основните морски възли и тяхното предназначение;
 9.2.4.3 Международни правила за предпазване от сблъскване на море (ColReg);
 9.2.4.4. Международната система за ограждане на навигационни опасности (IALA);
 9.2.5 Симулатори (тренажори) или оригинален лицензиран софтуер за:
 9.2.5.1 работа с векторни електронни карти (ECDIS OR CHART PLOTTER);
 9.2.5.2 работа с автоматизирана система за радиолокационна прокладка (Radar&ARPA);

9.3. Практическо обучение се преминава на борда на одобрени от ИА "Морска администрация" моторни и/или ветроходни яхти над 40 БТ до 300 БТ, които са оборудвани със спасителни средства по броя на обучаемите и екипажа/инструктора, притежаващи валидно свидетелство за регистрация и контролен талон.

9.3.1. На борда на плавателните съдове за провеждане на практическо обучение (плавателна практика) е необходимо да има:

- 9.3.1.1 магнитен и/или жирокомпас и/или флуксгейт компас;
 9.3.1.2 секундомер;
 9.3.1.3 термометри за вода;
 9.3.1.4 анемометър;
 9.3.3.5 лаг;
 9.3.3.6 автопилот;
 9.3.3.7 ехолот;

- 9.3.3.8 радиолокационна станция и/или ARPA;
 9.2.3.9 GPS приемник;

9.2.3.10 радио оборудване;

9.2.3.11 спасителни, противопожарни средства на борда и средства за оказване на първа медицинска помощ;

9.2.3.12 такелажно оборудване и инструментите за работа с него;

9.2.3.13. инструкция на производителя на 3 вида яхти за обслужване на двигателя и задвижването;

9.2.3.14. инструкция на производителя на 3 вида яхти за мерките за осигуряване водонепроницаемост и устойчивост;

*ЗАБЕЛЕЖКА: Учебното звено може да използва други филми с еквивалентно съдържание. При планиране на кинопоказ с подходяща тематика, необходимо време е за сметка на учебни участове, предвидени за упражнения.

10. ТЕМАТИЧЕН ПЛАН

№	НАИМЕНОВАНИЕ	ЧАСОВЕ			
		лекции	упражне- ния	практика	Σ
I.	Теоретична подготовка	132	64	-	196
1.	Начална морска подготовка.	6.0	4.0	-	10.0
2.	Корабоводене	50.0	39.0		89.0
2.1	Определения и значение на термините използвани в корабоводенето.	4.0	1.0	-	5.0
2.2	Карти и навигационни публикации	8.0	6.0	-	14.0
2.3	Компаси. Курсове, пеленги, курсови ъгли.	3.0	4.0	-	7.0
2.4	Определяне мястото на кораба по визулни и радиотехнически способи. Определяне мястото с използване на система за векторни електронни карти.	5.0	12.0	-	17.0
2.5	Технически средства за корабоводене	4.0	2.0	-	6.0
2.6	Хидро-метеорология	8.0	2.0	-	10.0

„Шкипер на кораб за спорт и развлечение до 300 БТ”	Стр. 7 от 16	Редакция първа	Дата 22.10.2018г.
--	--------------	----------------	----------------------

2.7	Международни правила за предпазване от сблъскване на море	5.0	7.0*	-	12.0
2.8	Комуникации на море	2.0	1.0*	-	3.0
2.9	Планиране на рейса	6.0	4.0	-	10.0
2.10	Организация и носене на вахта	5.0	-	-	5.0
3.	Експлоатация на кораба и морско дело	22.0	14.0	-	36.0
3.1	Устройство на кораба	6.0	3.0	-	9.0
3.2	Корабни устройства	3.0	-	-	3.0
3.3	Корабни системи	6.0	-	-	6.0
3.4	Управление на кораба и маневриране	3.0	6.0*	-	9.0
3.5	Управление на кораб под ветрила	4.0	5.0	-	9.0
4.	Техническа подготовка	15.0	6.0	-	21.0
4.1	Видове двигатели използвани на плавателни съдове за спорт и развлечение – стационарни и извънбордови. Принцип на работа и общо устройство на дизелови и бензинови двигатели с вътрешно горене. Предназначение на отделните системи на бензинов и дизелов двигател.	1.0	-	-	1.0
4.2	Видове предавки от двигателя към движителя – редуктор/муфа, валопровод. Гребен винт, водометен движител. „Z” колонка. Общи познания, устройство, експлоатация, поддръжка.	1.0	-	-	1.0
4.3	Основни системи на стационарен дизелов двигател	7.0	4.0	-	11.0
4.4	Откриване и отстраняване на повреди по стационарни двигатели	6.0	2.0	-	8.0
5	Управление операциите на кораба и грижа за лицата на борда	39.0	1.0	-	40.0
5.1	Устойчивост и непотопимост на кораба	4.0	-	-	4.0
5.2	Аварийни ситуации, видове, мерки за предотвратяване и справяне с тях	8.0	1.0	-	9.0
5.3	Плаване в щормови условия	3.0	-	-	3.0
5.4	Оказване помощ на бедстващ плавателен съд. Търсене и спасяване на бедстващ плавателен съд	4.0	-	-	4.0
5.5	Медицински грижи	3.0	-	-	3.0
5.6	Правен режим на корабоплаването в Република България	5.0	-	-	5.0
5.7	Международна правна уредба на корабоплаването	12.0	-	-	12.0
II.	Плавателна практика			300	300
II.1	Практическо изучаване на устройството и механизмите на плавателен съд за спорт и развлечение и тренировки.	-	-	32.0	32.0
II.2	Добиване на умения и навици за управление и маневриране с моторен плавателен съд за спорт и развлечение.	-	-	50.0	50.0
II.3	Придобиване на основни умения и навици за управление на ветроходен кораб	-	-	30.0	30.0
II.4	Придобиване на умения и практически навици по планиране прехода на море, организиране и носене на навигационна вахта и обезпечаване безопасност на корабоплаването	-	-	76.0	76.0

„Шкипер на кораб за спорт и развлечение до 300 БТ”	Стр. 8 от 16	Редакция първа	Дата 22.10.2018г.
--	--------------	----------------	----------------------

II.5	Придобиване на практически умения за провеждане на комуникации по УКВ , на СВ/КВ работа с INMARSAT.	-	-	8.0	8.0
II.6	Придобиване на практически умения за настройване на средствата за получаване на метеорологични прогнози. Разчитане на прогнозите.	-	-	12.0	12.0
II.7	Придобиване практически умения и навици за действие в аварийни ситуации	-	-	42.0	42.0
II.8	Придобиване на практически умения за събиране на информация, изготвяне на документи и организиране на входяща контрола	-	-	16.0	16.0
II.9	Управление на плователния съд	-	-	34.0	34.0
III.	<u>Вътрешен изпит (теоретичен и практически)</u>	4	-	8	12
	Общо часове за курса (теоретична подготовка, плователна практика и вътрешен изпит)	136	64	308	508

Забележка: Знакът * поставен на часове за упражнения означава, че упражнението се провежда на одобрен тренажор, компютър със специализиран софтуер или реално корабно оборудване с възможност за симулация.

11. УЧЕБНА ПРОГРАМА

Всяко учебно заведение разработва подробна учебна програма по теми и часове, които обхващат минимум въпросите от тематичния план в т.10 и представя същата за одобрение от ИА „Морска администрация”.

Лицата, притежаващи свидетелство за правоспособност „Водач на кораб до 40БТ”, не преминават следните теми по тематичния план(т.10) от курса за теоретична подготовка: 2.1,2.2,2.3, 2.6, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 5.1.

Лицата, завършили висше морско образование по специалност „Корабоводене” или средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност „Корабоводене” и преминат IMO моделен курс 7.03, не преминават теоретична подготовка.

По желание на учебното заведение, същото може да включи в учебната си програма допълнителни теми и часове за астрономическо определяне на мястото на кораба и определяне на поправката на компаса по небесни светила.

12. ЛИТЕРАТУРА И ЗАПИСКИ ЗА КУРСИСТА

12.1. Литература:

- А.Крушев, Ръководство за коригиране на английски адмиралтейски карти, ISBN 954-9393-03-8, В., ЯНИАПРЕС, стр. 1-54, 2004.
- А .Крушев, Ръководство за решаване на задачи по морска астронавигация, ISBN 954-9393-01-1 В., ЯНИАПРЕС, стр. 1-56, 2004.
- А.Крушев, Задачи за плаване в райони с приливно-отливни явления, ISBN 954-9393-06-2, В., ЯНИАПРЕС, стр. 1-68, 2005.
- Ст. Димитров, А. Крушев, Р. Райков, Н. Костов, Сборник с примерни тестове, въпроси и задачи на корабни GMDSS радио оператори – обща категория, ISBN 954-9393-04-6, В., ЯНИАПРЕС, стр. 1-44, 2005.
- А. Крушев, М. Marinov , Повишаване ефективността на комбинираното търсене на бедстващи малки обекти в морето, в различни условия на видимост, Годишник на ТУ-Варна, стр 922-

„Шкипер на кораб за спорт и развлечение до 300 БТ”	Стр. 9 от 16	Редакция първа	Дата 22.10.2018г.
--	--------------	----------------	----------------------

926, Годишна научна сесия на ТУ-Варна 09-11.10.2003.

- Ал. Първанов, А.Крушев, Безопасност на корабоплаването (1221 въпроси и отговори за капитани), В., ЕТ „ПЕН”, стр. 1-24, 2005.
- А.Крушев, Ръководство за четене на английски адмиралтейски карти, второ преработено и допълнено издание ISBN-13: 978-954-9393-07-1, В., ЯНИАПРЕС, стр. 1-96, 2006.
- С.Димитров, А.Крушев, Р.Райков, GMDSS за вахтени-помощник капитани, трето преработено и допълнено издание, В., стр. 1- 345, ЗОГРАФ, 2007.
- А.Първанов, Безопасност на корабоплаването – Въпроси и отговори за капитани на малки плавателни съдове, В., 2005.
- А.Първанов, МППСМ'72, Система IALA – 1001 въпроси и отговори , В., 2008.
- Справочник по морска практика, М, ВИ, 1989.
- С. Георгиев, Мореходна астрономия, Стено, 2001, ISBN: 9544490914.
- кдп К. Костадинов, Наръчник за капитан на кораб до 40 БТ, София, 2012.
- Международни правила за предпазване от сблъскване, 1972 с измененията и допълненията към тях.
 - Кодекс на търговското корабоплаване.
 - Международна конвенция за улесняване на международното морско корабоплаване.
 - Закон за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България .
 - Наредба №1 за регистрация на корабите.
 - Наредба №5 за корабните документи.
 - Въведените минимални стандарти по обучението и сертифицирането на шкипери на моторни яхти до 500 БТ от 39-та сесия на Подкомитета по Стандартите за обучение и носене на вахта на море на IMO, 2008.
 - Наредба №6 за компетентност на морските лица в Република България.
 - Маринов М. Морско дело. ТУ-Варна, 2002.
 - Койчев М. Безопасност на корабоплаването. ТУ-Варна 2004.
 - Сборно описание на режима на плаване на невоенни кораби в морските пространства на Република България. Издание на Хидрографна служба на Военно-морските сили.
 - Известие до мореплавателите №15. Издание на Хидрографна служба на Военно-морските сили.
 - Разпореждане № 68 на ИД на ИА”Морска Администрация”;
 - Международна конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, STCW and Code, издание 2011 г.
 - Международна конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби (МАРПОЛ), последно консолидирано издание .
 - Международна конвенция за защита на човешкия живот на море 1974, както е изменена и допълнена – последно консолидирано издание .
 - Международна конвенция за товарните водолинии – последно издание .
 - Международна морска трудова конвенция, 2006 г.
 - IMO Standard Marine Communication Phrases .
 - Международен кодекс за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяването (ISM Code) и ръководството към него, издание 2010 г.
 - Атинска конвенция за превоз на пътници и техния багаж, 1974 г. – последно издание .
 - Международен код за устойчивост на корабите в неповредено състояние, последно издание .
 - Международен код за сигурност на корабите и пристанищните съоръжения .
 - Operational standards for small vessels, MGN 280 (M),2004.
 - J. CLARKE, REEDS SUPERYACHT MANUAL, LONDON, 2007.
 - Steve Sleight, The New Complite Sailing Mamual, DK London, 2005.
 - K. Colwell, Sea Survival, RYA, 2008.

„Шкипер на кораб за спорт и развлечение до 300 БТ“	Стр. 10 от 16	Редакция търва	Дата 22.10.2018г.
--	---------------	----------------	----------------------

- MASTER OF YACHTS 200 TONS OFFSHORE, International Yachts Training – LICENSING DIVISION, 2009.

- MASTER OF YACHTS 200 TONS UNLIMITED, International Yachts Training – LICENSING DIVISION, 2009.

- Online course on marine navigation, Greece, 2015.

- A. KRUSHEV, PREPARATION OF OFFICERS FOR THE WATER TRANSPORT AT THE TU-VARNA AND POSSIBILITIES FOR TRAINING IN SEARCH AND RESCUE OPERATIONS AT SEA , INTERNATIONAL BLACK SEA VOLUNTEERS SAR CONFERENCE, TU-VARNA, 19-21.07.2005.

- ST. DIMITROV, A. KRUSHEV R. RASYKOV, COLLECTION OF MODEL TESTS, QUESTIONS AND TASKS FOR THE TRAINING OF SHIP GMDSS GENERAL OPERATORS, YP, VARNA, P. 1- 60, 2006.

- A Short Guide to Celestial Navigation, Copyright © 1997-2015 Henning Umland.

ЗАБЕЛЕЖКА: По преценка на лекторите, може да се ползват други издания с еквивалентно съдържание.

12.2. Записки за курсиста

Обучаващата институция изготвя лекции със съответните схеми/чертежи по всяка една тема от учебния план. Лекциите могат да бъдат на хартиен или електронен носител.

12.3. Тестови въпроси, задачи и упражнения

Всяка обучаваща институция изготвя и представя за одобрение от ИА „Морска администрация“ най-малко по 60 въпроса от учебната програма. Въпросите да са от закрит тип с четири отговора, от които един верен.

За провеждане на упражненията, обучаващата институция изготвя най-малко по 3 броя задачи от позиции 1 до 5 и от 8 до 10 на Приложение №3, заедно с критериите за оценка и отговорите и ги представя за одобрение от ИА „Морска администрация“.

13. МЕРКИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА

При провеждане на теоретичната подготовка не се налага предприемане на мерки за безопасност извън обичайните такива.

14. АКТУАЛНОСТ НА КУРСА

Националният стандарт за провеждане на курса, тематичната програма и учебния план са съставени в съответствие с изискванията на STCW'78, както е изменена и допълнена, Директива 2008/106/EО, изменена и допълнена с Директива 2012/35/ЕС и препоръките съдържащи се в програмите за подготовка на шкипери на International Yachts Training, CYA, US Coast Guard, Australian Volunteer Coast Guard, MCA, RYA и European Skippers Organisation.

При промяна на изискванията съдържащи се в нормативните документи и/или този стандарт, обучаващата институция актуализира програмата си в съответствие с процедурите си по управление на качеството и изпраща същата за одобрение в ИА „Морска администрация“.

„Шкипер на кораб за спорт и развлечения до 300 БТ“	Стр. 11 от 16	Редакция №1	Дата 22.10.2018г.
--	---------------	-------------	----------------------

Приложение №1

РАЗПИСАНИЕ НА ЗАНЯТИЯТА В КУРС (наименование на курса)

Дата	от - до	часа	Тема	Зала / Преподавател	Часове			
					Л	У	П	Σ
0800-0845	1		Въведение в курса. Организация. Мерки за безопасност	Зала 1/Петров	1.0	-	-	1.0
0900-0945	1		Техники за оцеляване на море.	Зала 1/Иванов	1.0	-	-	1.0
1015-1145	2		Техники за оцеляване на море.	Зала 1/Иванов	1.0	-	-	1.0
1145-1315			Опазване на морската среда от замърсяване.	Зала 1/Иванов	1.0	-	-	1.0
1315-1445	2							

„Шкипер на кораб за спорт и развлечения до 300 БТ“	Спр. 12 от 16	Редакция първа	Дата 22.10.2018г.
--	---------------	----------------	----------------------

Π – лекции; Y – выражения; Π – практическо занятие

Ръководител на курса:

()

СЪДЪРЖАНИЕ
на удостоверение потвърждаващо преминатото обучение

Удостоверието, издавано от обучаващата институция, с което се потвърждава успешното прминаване на подготвителния курс трябва да съдържа най-малко следната информация:

1. Официално наименование на обучаващата институция, пощенски адрес за кореспонденция, телефон, факс, електронна поща и интернет сайт (ако има такъв),
2. Наименование на документа и номер на документа, даден от обучаващата институция,
3. Точното наименование на курса,
4. Данни за обученото лице – място и дата на раждане, ЕГН, адрес на местоживееене,
5. Информация за времето на провеждане на курса (дати на започване и завършване),
6. Потвърждение, че лицето е положило успешно вътрешен изпит, номер на протокола и дата,
7. Дата и място на издаване на документа,
8. Подпис на курсиста, име и фамилия,
9. Ръководител на обучаващата институция – подпис, име и фамилия

Приложение №3

№	Задача/Практическо упражнение	Критерии за оценка		Място на изпълнение
		Издържал	Неиздържал	
1.	Изчисляване на компасен курс по магнитния компас при зададен истиински курс.	Правилно определяне на девиацията и склонението и вярно намиране на компасния курс с точност $0,1^\circ - 0,3^\circ$.	Грешно определяне на девиацията и/или склонението и намиране на компасния курс с точност по-малка $0,3^\circ$.	По време на практическия изпит.
2.	Изчисляване на истиински курс по зададен компасен курс по магнитния компас.	Правилно определяне на девиацията и склонението и вярно намиране на истиинския курс с точност $0,1^\circ - 0,3^\circ$.	Грешно определяне на девиацията и/или склонението и намиране на истиинския курс с точност по-малка $0,3^\circ$.	По време на практическия изпит.
3.	Изчисляване на проплаваното разстояние по време и скорост на кораба или по отчетите на лага.	Правилно определяне на проплаваното разстояние с точност 1 кабелт.	Грешно определяне на проплаваното разстояние с точност по-ниска от 1 кабелт.	По време на практическия изпит.
4.	Аналитично определяне координатите на крайната точка при зададени начални координати, курс, скорост и време.	Крайната координати, са определени с грешка неповече от 2 кабелта от действителните.	Крайната координати, са определени с грешка повече от 2 кабелта от действителните.	По време на практическия изпит.
5.	Аналитично определяне координатите на курса между две точки при зададени координати на точките.	Правилно определяне на курса с точност $0,1^\circ - 0,3^\circ$.	Грешно определяне на курса с точност по-ниска от $0,1^\circ - 0,3^\circ$.	По време на практическия изпит.
6.	Измерване на компасни пеленги и определяне мястото на кораба по 3 пеленга.	Определеното място се различава с неповече от 3 кабелта от действителното.	Обектът към който е измерен пеленга го няма на картата; пеленгите не са поправени с поправката на компаса; последователността на измеряване на пеленгите е неправилна; не е отчетено времето на измерването	По време на плавателната практика.
7.	Измерване на вертикални и хоризонтални ъгли със секстант и определяне на мястото на кораба	Определеното място се различава с неповече от 1 кабелт от действителното.	Обектите не са нанесени на картата; ъглите не са поправени с поправката на секстанта; последователността на измеряване на е неправилна; не е отчетено времето на	По време на плавателната практика.

№	Задача/Практическо упражнение	Критерии за оценка		Място на изпълнение
		Издържал	Неиздържал	
8.	Определяне времето за настъпване и височината на прилива за дадено място	Времето е определено с точност до ± 10 минути, височината - ± 0.2 метра и задачата е решена за време не по-голямо от 20 минути	Невъзможност за определяне на някой от елементите. Определените данни не са за посоченото място.	По време на практическия изпит.
9.	Определяне елементите на приливно-отливните течения.	Времето на действие на течението е определено с точност до $+ 10$ минути, курсът $- + 5.0^\circ$, скоростта $- + 0.3$ възла и задачата е решена за време не по-голямо от 20 минути	Невъзможност за определяне на някой от елементите. Определените данни не са за посоченото място.	По време на практическия изпит.
10.	Определяне елементите на движение на три цели с използване на планшет и определяне курс и/или скорост за разминаване с тях едновременно.	Времето за разминаване е определено с точност до $+ 5$ минути, курсът $- \pm 5.0^\circ$, скоростта $- \pm 2.5$ възла и задачата е решена за време не по-голямо от 25 минути	Избраният курс и скорост са в противоречие с МППСМ; изчисленията са закъснели за изпълнение на маневрата; неправилно е определена минималната дистанция за разминаване.	По време на практическия изпит.
11.	Определяне мястото на кораба по три светила	Местоположението е определено с точност до ± 0.8 мили и задачата е решена за време не по-голямо от 45 минути	Не е получено мястото на кораба; получените резултати водят до грешка в обсервацията по-голяма от 2,0 мили; разликата в азимутите на две от светилата е по-малка от 30° .	По време на плавателната практика.
12.	Определяне общата поправка на компаса по небесно светило.	Грешката в определената поправка на компаса не надхвърля $\pm 0.5^\circ$ и задачата е решена за време не по-голямо от 15 минути	Височината на избраното светило е по-голяма от 30° ; Грешно идентифицирано небесно светило; неправилно прилагане на методи за определяне на поправката при изгрев/залез на Слънцето	По време на плавателната практика.
13.	Управление на моторна яхта на прав курс по компаса, по данни от чарт-плотера или с отчитане на обсервациите, своевременно извършване на поворот и лягане на нов курс.	Отклонението от зададения курс е до 5° ; закъснение във времето на поворота е по-малко от 1 минута; след поворота яхтата ляга на новия курс	Отклонението от зададения курс е повече от 5° ; закъснение във времето на поворота е повече от 1 минута; след поворота яхтата подминава новия курс	По време на плавателната практика.
14.	Управление на	Отклонението от зададения	Отклонението от зададения	По време на

№	Задача/Практическо упражнение	Критерии за оценка		Място на изпълнение
		Издържал	Неиздържал	
	ветроходна яхта на прав курс по компаса, по данни от чарт-плотера или с отчитане на обсервациите, своевременно извършване на поворот и лягане на нов курс.	курс е до 15° ; закъснение във времето на поворота е по-малко от 3 минута; след поворота яхтата ляга на новия курс	курс е повече от 15° ; закъснение във времето на поворота е повече от 3 минута; след поворота яхтата подминава новия курс.	плавателната практика.
15	Снемане/заставане от кей/понтон на швартована моторна яхта с отчитане на реалните хидрометеорологични условия.	Избраният начин на снемане/заставане е безопасен за яхтата, плавателните съдове и кейовите съоръжения около нея и се извършва с отчитане на особеностите на плавателния съд за управление.	Маневрата е изпълнена с непълно отчитане на реалните хидрометеорологични условия и не е съобразена с особеностите на плавателния съд за управление; създава се опасност за яхтата, плавателните съдове и кейовите съоръжения около нея	По време на плавателната практика.
16	Подхождане за заставане/снемане на/от котва и/или швартоване на буй.	Мястото за заставане, дължината на котвената верига, начина на швартоване са избрани правилно и гарантират безопасността на стоянката.	Мястото за заставане, дължината на котвената верига, начина на швартоване са избрани неправилно и негарантират безопасността на стоянката.	По време на плавателната практика.